

ствено тогава списание на роден език, разпространявано в отечеството, българите добиват по-вярна представа за границите на собствената етническа общност, също за политическия живот на съседните народи, научават за правата на гражданите в напредналите страни и за държавното им устройство, което предвижда "равнозаконие" ⁷.

Докато Фотинов съзнателно се ограничава да помества информации по текущата политика, **Иван Богоров**, основателят на първия български вестник „**Български орел**“, изрично обещава в програмата си да дава „граждански известия отвъде“, т.е. политически вести и пояснява: „повечето щът бъдат новини от Цариград, от Турско, от Влашко, от Гърция и от другите близосъседни славянски страни“. Той мечтае печатът да помогне и на българите, подобно на съседите, да „виждат по светът що става и какво трябва да правят...“ ⁸. В издадените три броя на „Български орел“ изненадващо няма материали от такова естество, ала не след дълго в журналистическата си практика Богоров показва, че е последователен в идеите си.

Появата на „вънкашни“ политически информации в началните две годишни на „Цариградски вестник“, когато Богоров е негов редактор, потвърждава мнението, че основателят на „Български орел“ не е забравил някогашното си програмно обещание⁹. Други изследователи с право акцентуват в първата му програма и върху ключовата дума „граждански“ новини - отклик на процеса на модернизация в европейското общество¹⁰. Важни причини явно са въздържали Богоров да помести в „Български орел“ информации, които да открият политическия му облик. Ще да е надделяло опасението, че това може да попречи издаваният в Лайпциг лист да бъде допуснат в Османската империя. До този момент нямало прецедент за отпечатване или разпространение на вестник на български език в нейните граници. Отдалечеността от родината и от големите средоточия на българската емиграция и липсата на материални средства водят до скорошния предопределен край на този лист. Показателен всъщност е замисълът на първия български вестникар - още в самото начало да създаде информационен, т.е. политически вестник, който да отвори по-широк прозорец за сънародниците към света и изискванията на Новото време, стремеж ангажирал по-късно както него, така и повечето от следовниците му.

Списанието на изтъкнатия сливенски просветен деец, книжовник и общественик **Иван Добровски /Добрович/ „Мирозрение“** (Виена, 1850-юни 1851), на пръв поглед не си поставя политически задачи. Изданието обаче отразява две симптоматични политически идеи с продължителен живот в българското общест-